

LES DEIXALLERIES DEL FUTUR

CONCEPTE, CARACTERÍSTIQUES I AVANTATGES DE LES DEIXALLERIES 2.0

**Diputació
Barcelona**

L'EVOLUCIÓ DE LES DEIXALLERIES

Des de fa uns anys, els residus han deixat de ser un element del qual cal desfer-se i s'han convertit en recursos. Amb aquesta nova perspectiva i amb l'impuls de polítiques i diversos instruments, la gestió dels residus evoluciona cap a l'anomenada 'economia circular i verda'.

La normativa vigent, a més, estableix que els residus s'han de gestionar d'acord amb el següent ordre de prioritats: prevenció, preparació per a la reutilització, reciclatge, altres tipus de valorització i eliminació.

Per tal de poder implementar una sòlida economia circular a nivell de la ciutadania, s'han d'oferir eines i serveis que potencïïn compartir, llogar, reutilitzar, reparar, renovar i reciclar materials i productes existents totes les vegades que sigui possible per donar-los una nova vida i generar el mínim de deixalles. Quins d'aquests serveis poden tenir lloc a les deixalleries del futur?

Paral·lelament, s'ha d'incidir en la idea que el consumisme que practiquem actualment supera, per molt, els límits de regeneració del planeta a partir d'activitats de sensibilització medi ambiental.

CANVI DE PARADIGMA

Nova consciència ambiental

En el segle passat, l'economia es basava en el model de 'produir, utilitzar i llençar', amb la idea que els recursos eren il·limitats i fàcils d'obtenir. Avui però, d'una banda, creix la consciència ciutadana sobre la insostenibilitat d'aquest model; i de l'altra banda, les directrius i la normativa en les quals es regeixen les deixalleries, cada vegada aposten més per minimitzar l'impacte ambiental i per una gestió sostenible dels residus.

DEIXALLERIES TRADICIONALS

Equipaments obsolets

Aquests espais, enfocats a rebre i emmagatzemar els residus que no són objecte de recollida domiciliària, han quedat infrautilitzats. Les noves exigències ambientals, socials i econòmiques de les societats actuals demanen un canvi de model.

DEIXALLERIES 2.0

Adaptació als reptes presents i futurs

Com a resposta al canvi de paradigma envers la gestió dels residus apareix un nou concepte de deixalleria. Una infraestructura amb un enfocament integral i ambiental que ofereix serveis adaptats al context econòmic, tecnològic, educatiu i ambiental de les societats actuals.

COMPLIMENT ODS

Eficiència social, econòmica i ambiental

Amb el foment i dinamització d'aquesta nova conceptualització de la deixalleria, s'aconseguirà assolir o enfocar molts dels reptes contemplats en els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

LES DEIXALLERIES 2.0

OBJECTIUS I FUNCIONS

DEIXALLERIES 2.0

Les deixalleries del futur, a més de **realitzar les seves funcions originals**, com són la recepció i emmagatzematge de residus, també **incorporen nous serveis** que busquen adaptar-se a les necessitats actuals d'aquestes instal·lacions, així com a la gestió dels residus dels nostres municipis.

ADAPTACIÓ AMBIENTAL I SOCIAL

- Aula ambiental per a oferir serveis didàctics (prevenció, conscienciació, etc).
- Infraestructura sostenible per a una major eficiència energètica i ambiental.
- Zones verdes i enjardinades harmonioses per atraure a la població.

FOMENT ECONOMIA CIRCULAR

- Serveis d'intercanvi d'objectes.
- Serveis de preparació per a la reutilització i reutilització.
- Desballestament i aprofitament de materials.
- Donar accés i eines als ciutadans perquè, de forma autònoma, puguin reparar els seus objectes.

ADAPTACIÓ TECNOLÒGICA

- Gestió i control tecnològic de les tasques i funcions rutinàries mitjançant l'ús de plataformes informàtiques i altres recursos tecnològics.

A més a més dels objectius que ja compleixen actualment, aquests equipaments han de convertir-se en centres de recollida de nombrosos materials útils per a la reutilització i en l'espai on aprendre sobre medi ambient.

Adaptació ambiental i social

Un dels principals pilars que configuren el nou concepte de deixalleria refereix a la resiliència d'aquestes instal·lacions amb l'entorn, des d'un punt de vista de contingut i de forma.

Per una banda, és necessari la creació d'una aula ambiental, un espai on la ciutadania adquireixi coneixements i consciència sobre la prevenció i la correcta gestió dels residus. Aquesta infraestructura ha de gaudir dels recursos humans i dels materials requerits per poder impartir cursos, formacions i xerrades de forma regular i oberta a tots els col·lectius de la societat.

Per altra banda, aquestes instal·lacions han d'incorporar criteris de sostenibilitat energètica. En aquesta línia es recomana l'ús d'energies renovables i procediments d'autoproveïment, mitjançant la instal·lació de plaques solars i mecanismes de recirculació d'aigua, entre d'altres. A més, les diferents construccions que conformin la deixalleria han de basar-se en criteris d'arquitectura bioclimàtica, on els quals es prioritzi l'ús de materials reciclats o reutilitzats, un disseny adaptat al paisatge i que, a més, mantingui una orientació i aïllament adequats per afavorir tant el confort climàtic durant tot l'any, així com la il·luminació i la ventilació natural.

Cal destacar també, la importància de la presència, bon estat i usabilitat de les zones verdes o enjardinades a les deixalleries. En aquests espais es poden ubicar horts comunitaris o altres iniciatives innovadores com zones d'esbarjo construïdes amb materials reciclats o objectes reutilitzats. Aquestes actuacions aproparan les deixalleries a la població i facilitaran el reconeixement dels diferents serveis oferts, a més, en milloraran la imatge i la percepció.

Foment de l'economia circular

El següent pilar de les deixalleries del futur es basa a implementar i prioritzar els criteris de l'economia circular. Per aconseguir-ho, cal dimensionar nous mòduls enfocats a la preparació per a la reutilització i reutilització, a l'intercanvi d'objectes reutilitzats o reparats i altres serveis que prioritzin la reducció de residus, la reutilització i el reciclatge.

Pel correcte funcionament d'aquests espais s'han de garantir aspectes com el tancament, la cobertura i la vigilància per evitar robatoris. A més, aquests mòduls s'han d'adequar pel que fa als recursos tècnics per desenvolupar correctament les activitats (estaneries, eines, etc.), així com en l'àmbit dels recursos humans. En aquest sentit, s'ha de contemplar la possibilitat d'incorporar personal adscrit a programes d'inserció o inclusió laboral.

Adaptació tecnològica

L'últim pilar que conforma el nou model de deixalleries es refereix a l'ús de les tecnologies per la gestió operativa i informativa d'aquests espais. Per una banda, es presenten els programaris informàtics, els quals permeten tenir un control total de la traçabilitat dels residus. També, tenen la capacitat d'augmentar la participació de la ciutadania en la recollida selectiva. En general, aquestes eines, amb un alt nivell de versatilitat, permetran cobrir, agilitzar i millorar moltes de les tasques portades a terme en aquest tipus d'equipaments.

Per altra banda, l'adaptació tecnològica es focalitza en l'aplicació gradual de noves màquines enfocades a automatitzar, digitalitzar i sensoritzar els processos de reciclatge, separació i reutilització. Aquests recursos tecnològics també han de permetre assegurar i optimitzar aspectes com la seguretat de les instal·lacions i les condicions laborals dels treballadors.

EQUIPAMENTS AMB UN GRAN POTENCIAL

Valoració i conclusions finals

Així doncs, s'observa com les deixalleries 2.0 representen una evolució encaminada a projectar equipaments destinats a oferir uns determinats serveis i funcions que no només cobreixin les necessitats respecte a la gestió dels residus, sinó que facilitin el compliment dels requeriments ambientals, econòmics i socials que demanden les societats actuals. Aquest nou concepte de deixalleries ha de poder generar una plusvàlua que faci més eficients i atractius aquests espais de gran valor.

Alguns recursos d'interès

1. Guia per al desenvolupament d'activitats de reutilització i preparació per a la reutilització a les deixalleries i altres establiments públics de Catalunya
https://residus.gencat.cat/web/.content/home/lagencia/publicacions/prevencao/guia_deixalleries.pdf
2. Guia d'implantació i gestió de deixalleries
https://residus.gencat.cat/web/.content/home/lagencia/publicacions/instalacions/guia_implantacio_gestio_deixalleries.pdf
3. Podem fer les deixalleries més sostenibles?
<https://www.diba.cat/documents/471041/370027694/01+Podem+fer+les+deixalleries+m%C3%A9s+sostenibles>

Actuació vinculada als Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), principalment als següents:

Més informació:

www.diba.cat/Medi_ambient/Residus_i_economia_circular

ASDE – Assessorament i suport a les deixalleries
Gerència de Serveis de Medi Ambient
Àrea d'Acció Climàtica
Comte d'Urgell 187 · 08036 Barcelona
93 356 81 61 - 93 402 25 22
gsma.deixalleries@diba.cat